

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **O. S.**
státní příslušnost Ukrajina

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 15. 10. 2020 č. j. OAM-83/LE-BA04-VL11-2020, o udělení
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 15. 10. 2020 č. j. OAM-83/LE-BA04-VL11-2020 žalované Ministerstvo vnitra České republiky zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení z výpovědi žalobce vyplynulo, že se obává v případě svého návratu na Ukrajinu údajného pronásledování ze strany SBU a ukrajinskými nacionalisty. Tyto problémy žalobce uváděl již v rámci prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany a již tehdy byla jeho žádost jako zjevně nedůvodná zamítnuta. Žalovaný poukázal na to, že Česká republika považuje Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce přitom neprokázal, že v jeho případě nelze tuto zemi původu považovat za bezpečnou a žalovaný tak shledal naplnění podmínek k zamítnutí jeho žádosti podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné.

2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal včasnou žalobu, v níž namítal, že v jeho případě Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat nelze a žalovaný tak pochybil, když jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou. Podle žalobce si žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí a své rozhodnutí postavil na základě pouze obecných informací, které nesouvisí s jeho důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce v průběhu řízení uvedl skutečnosti, které mohou být relevantní pro udělení mezinárodní ochrany, a to strach z pronásledování ze strany SBU a zhoršující se zdravotní stav. Těmito skutečnostmi se žalovaný byl povinen řádně vypořádat, přičemž v odůvodnění napadeného rozhodnutí chybí posouzení toho, zda se právům žalobce v jeho konkrétním případě mohlo vůbec dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů. Žalovaný pochybil, když nesprávně posoudil jeho incidenty s policií z hlediska naplnění intenzity pronásledování, existenci důvodů pronásledování a možnost využít vnitřní ochranu a přesídlení. Navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 12. 11. 2020 poukázal zejména na to, že v průběhu správního řízení bylo ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě není možno Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat, a to právě s přihlédnutím k okolnostem jeho případu.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2020 č. j. OAM-83/LE-BA04-VL11-2020 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl v dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 8. 2020. Následně vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 17. 8. 2020, kterým byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Z tohoto rozhodnutí je patrné, že žalobce byl zjištěn předtím rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 9. 8. 2020 za účelem realizace správního vyhoštění z důvodu, že se neprokával žádným dokladem totožnosti a že se na území České republiky nachází bez jakéhokoli oprávnění k pobytu a v rozporu s uloženým správním a soudním vyhoštěním.

Dne 26. 8. 2020 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž uvedl, že vystupuje proti straně Svobodná Ukrajina a proto se schovává. Má na Ukrajině velké problémy, sebrali jim Krym a všechno rozkradli a jsou tam války. Proti tomu žalobce vystupoval, a proto jej pronásledují. Z Ukrajiny naposledy odjel v roce 2005 a od té doby se tam nevrátil. O mezinárodní ochranu žádá v České republice potřeť. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že „slyšel takové historky, že když se odsud vraceli lidé jako on s podobnými názory, že je zavřeli a už je nikdy nikdo neviděl“. Bojí se tam vrátit, národ si za to může sám, pořád skandovali svoboda, svoboda, svoboda – že jim vzali Krym, za to můžou sami. Když je tam sebere policie, zmlátí je a nic nedokážou, z cely je nepustí ani na záchod a nedají jim vodu. Ke svému zdravotnímu stavu sdělil, že se narodil s hepatitidou typu C, má trepanaci lebky a léčí se s epilepsií a s vysokým krevním tlakem.

6. Z obsahu správního spisu krajský soud dále zjistil, že dne 3. 9. 2020 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při něm žalobce uvedl, že se ve vlasti živil jako inženýr architekt, studoval tento obor a chyběl mu jeden rok. Má pouze středoškolský diplom a pracoval tam, kde jej dobře platili. Naposledy Ukrajinu opustil v roce 2005 a žije zde již hodně let. Na dotaz, proč Ukrajinu opustil, odpověděl, že když začala válka na Kavkaze, tak se nechal najmout do armády kvůli penězům a šel bojovat. Utrpěl průstřel hlavy, což bylo v roce 1990. Ukrajinsky se neučil, hovořil pouze rusky, jelikož ukrajinský jazyk je mu nepříjemný. Když začali koncem 90. let demonstrovat ukrajinští nacionalisté a extremisté, potlačovali ruské obyvatelstvo. V roce 2001 nebo 2002 volal domů a žena mu řekla, že jej hledali příslušníci SBU. Žalobce byl proti oddělení Ukrajiny od Ruska a proti tomu, že je ukrajinští nacionalisté bili a vyháněli z Ukrajiny. Vyhrožovali mu tak, že na něj za zády pokřikovali, vyhrožovali jemu a jeho rodině. Na policii se neobrátil, neboť to nemělo smysl, protože u nich panuje nedodržování zákonů. K dotazu, odkud má tyto informace, uvedl, že to zažil, když byl mladý. Cestovní pas mu ukradli v roce 2005, pokoušel si ho vyřídit „z druhé ruky“, ale chtěli hodně peněz. K legalizaci svého pobytu na území České republiky oficiálně neučinil žádné kroky, chtěl tak učinit přes známé někdy v roce 2006, kdy zaplatil jednomu člověku 45 000 Kč, který tvrdil, že má známé na velvyslanectví, avšak poté zmizel. Na Ukrajině má syna, který je mistr sportu v boxu a nevlastní sestru. Tady má známost na vesnici Horky nad Jizerou, pouze se scházejí. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se zhoršuje s věkem v souvislosti s jeho zraněním a přes internet zjistil, že zde by měl možnost se léčit. Navštěvoval zde lékaře a byly mu předepsány léky na hlavu a játra, protože je má poškozená. Léčí se s epilepsií a má hypertenzi. Na Ukrajině se léčit možnost nemá, protože nemá peníze. Na Ukrajině měl problém s policií spočívající v tom, že s ní měl hádky na ulici a policie jej napadala na ulici. K dotazu, zda si někde na policii stěžoval, odpověděl, že není komu, zákony tam neexistují. V případě návratu na Ukrajinu se obává SBU a ukrajinských nacionalistů, že jej budou pronásledovat. Součástí správního spisu jsou i informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, a to Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu se stavem v srpnu 2020 a informace o dostupnosti zdravotní péče a přístupu ke zdravotní péči.

7. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

8. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a že v souladu s ust. § 2 vyhl. č. 328/2015, kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců považuje tuto zemi Česká republika s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu v souladu s ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce před odjezdem z Ukrajiny pobýval ve městě Kremenčuk, v Poltavské oblasti, která je pod kontrolou ústřední ukrajinské vlády. Zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle výše citovaného ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu je vázáno na splnění dvou podmínek. První podmínkou je tedy to, že žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Tato podmínka je bezesporu v daném případě naplněna. Druhou podmínkou je pak to, že žadatel neprokáže v řízení o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Žalobce v této souvislosti uvedl strach z pronásledování SBU a ukrajinskými nacionalisty. Krajský soud mj. ze správního spisu také zjistil, že tento důvod žalobce uváděl již v rámci správního řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která byla rozhodnutím ze dne 10. 2. 2006 zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. V nynějším řízení vycházel žalovaný z hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu se stavem v srpnu 2020, ve které se mj. uvádí, že na Ukrajině vykonávaly obecně svou činnost domácí a mezinárodní lidskoprávní organizace bez omezení, které své poznatky vyšetřovaly a uveřejňovaly. V ústavě je zakotven ombudsman (veřejný ochránce práv). Jeho úřad spolupracoval s nevládními organizacemi na různých projektech zaměřených na sledování postupu v oblasti lidských práv v různých institucích. Od roku 2012 funguje na Ukrajině při kanceláři ombudsmana národní preventivní mechanismus, který dohlíží na dodržování lidských práv. Dne 27. 11. 2018 začal na Ukrajině fungovat státní úřad pro vyšetřování, který má mj. vyšetřovat tresné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Jestliže tedy byly důvodné žalobcovy obavy z pronásledování SBU a ukrajinskými nacionalisty, pak by nepochybně měl možnost se obrátit na příslušné státní či nevládní orgány a organizace o poskytnutí pomoci. Jestliže tak před odchodem ze země původu neučinil, nelze tvrdit, že by mu taková pomoc poskytnuta nebyla, resp. byla poskytnuta neúčinně. Totéž se týká i žalobou poukazovaných žalobcových „incidentů s policií“.
9. V žalobě bylo dále poukázáno na to, že relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany může být i zhoršující se zdravotní stav žalobce. K posouzení tohoto důvodu žádosti o mezinárodní ochranu si žalovaný opatřil informaci o dostupnosti zdravotní péče ze dne 17. 9. 2020, v níž se uvádí, že ukrajinští občané mají nárok na přístup do systému veřejného zdravotnictví po návratu na Ukrajinu a že při nedávné reformě zdravotnictví mají všichni pacienti teoreticky nárok na bezplatnou odbornou zdravotní péči. V praxi stále pacienti hradí část nákladů. K tomu krajský soud musí souhlasit se závěrem žalovaného v tom, že žalobce po dobu dlouhého pobytu v České republice od roku 2005 nelegálně vykonával pracovní činnost, je tedy schopen výkonu práce a jeho zdravotní stav nevyžaduje takovou léčbu, která by mu na Ukrajině nemohla být poskytnuta.
10. Krajský soud nesouhlasí s žalobní námitkou, že si žalovaný neopatřil dostatek aktuálních a relevantních pokladů pro vydání rozhodnutí. Výše uvedené použité informace, byť se jedná toliko o dvě zprávy o zemi původu žalobce, se totiž týkají posouzení obou důvodů žádosti o mezinárodní ochranu uváděných žalobcem v průběhu správního řízení, tedy obav z pronásledování SBU a zhoršujícího se zdravotního stavu. Tyto informace dle názoru soudu jsou dostačující pro posouzení těchto důvodů žádosti

žalobce o mezinárodní ochranu; přitom z nich nelze učinit závěr, že by ukrajinské bezpečnostní orgány nebyly schopny poskytnout mu adekvátní pomoc, resp. že by mu nebyla poskytnuta potřebná lékařská péče. Krajský soud proto uzavírá, že žalobce svým tvrzením neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi. Tvrzené důvody uváděné žalobcem v jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byly naplněny podmínky zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné, nebyl žalovaný ve smyslu ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu povinen posuzovat z hlediska důvodů uvedených pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b. Zároveň také nebyl povinen posuzovat, zda žalobce, jakožto žadatel o udělení mezinárodní ochrany, neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a téhož zákona.

11. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s., přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 05.01.2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce